

ONTVANGEN 19 DEC. 2013

2013 / 036

CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHTV internationale hogeschool Breda
College van Bestuur
t.a.v. de heer mr. H.M.C.M. van Oorschot
Postbus 3917
4800 DX BREDA

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 13 DEC. 2013
Betreft Doelmatigheidstoets wo-masteropleiding Leisure Studies

Onze referentie
580265

Uw brief van
14 oktober 2013

Uw referentie
628/CDHO/NdL

Bijlagen
1

Geachte heer Van Oorschot,

Bij brief van 14 oktober 2013, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 16 oktober, hebt u mij uw hernieuwde voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Leisure Studies als bekostigde opleiding in Breda te verzorgen.

Deze opleiding komt in de plaats van de wo-masteropleiding Leisure Studies die thans nog door Tilburg University in de gemeente Tilburg wordt verzorgd.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 19 november 2013, met kenmerk 2013/036, positief geadviseerd over uw aanvraag.

Besluit

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW), in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2012 (hierna: Beleidsregel) en het additionele beleidskader voor de beoordeling van aanvragen van hogescholen voor wo-opleidingen van 25 september 2013, kenmerk 545349, heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Leisure Studies als bekostigde opleiding in Breda te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts zijn de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 en het eerdergenoemde additionele beleidskader leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Ik volg de CDHO in haar oordeel dat de aanvraag voldoet aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel en tevens voldoet aan de voorwaarden 1, 2 en 3 van het additionele beleidskader. Ook volg ik de CDHO in haar oordeel dat de aanvraag voldoet aan artikel 13 van de Beleidsregel. Voor een nadere toelichting verwijs ik u naar het bijgevoegde advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Croho-registratie

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de opleiding niet binnen tien maanden nadat instemming is verleend, is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

In verband met de geldigheidsduur van dit besluit wijs ik u erop dat het van belang is zo spoedig mogelijk een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding bij de NVAO in te dienen.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

Onze referentie

580265

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 16 oktober 2013 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) het voornemen ontvangen van de NHTV om de wo master Leisure Studies als bekostigde opleiding te verzorgen te Breda. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
19 november 2013

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

onderwerp Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u positief te besluiten op het
nieuwe opleiding verzoek van de NHTV om Leisure Studies als bekostigde wo master opleiding te
NHTV Breda te verzorgen.
wo master De voorzitter wil u erop wijzen dat dit advies met de kleinst mogelijke meerderheid
Leisure Studies binnen de commissie tot stand is gekomen. Om recht te doen aan de diversiteit
te Breda van opvattingen zoals die in de commissie naar voren zijn getreden, wordt deze tot
uitdrukking gebracht in de motivering van het advies.

ons kenmerk
2013/036

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). De Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen de Beleidsregel, heeft voor de commissie als leidraad gediend.

bijlagen
beoordelingskader

De commissie heeft de aanvraag voorts getoetst aan het Beleidskader voor aanvragen macrodoelmatigheid van hogescholen voor wo-opleidingen van 30 september 2013 (kenmerk: OCW directie HO&S/545349).

Omschrijving van de aanvraag

In navolging van de wo-bachelor Vrijtijds wetenschappen wenst de NHTV de wo master Leisure studies over te nemen van de Universiteit van Tilburg. De aanvraag is ingediend als aanvraag nieuwe opleiding voor de NHTV Breda. De intentie is de bestaande inhoud van de opleiding van de Universiteit Tilburg zoveel mogelijk te handhaven. De opleiding gaat uit van vrije tijd als zelfstandig domein binnen een interdisciplinaire context. De opleiding pretendeert bij te dragen aan maatschappelijke thema's.

Aanvrager betoogt dat de opleiding aansluit op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. Aanvrager doet een onderbouwd beroep op criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel alsmede op voorwaarde 1, 2 en 3 van het aanvullend beleidskader voor aanvragen macrodoelmatigheid van hogescholen voor wo-opleidingen.

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 2 van 8 **Motivering**

Gelet op het feit dat het positieve advies berust op de kleinst mogelijke meerderheid, is hieronder een uiteenzetting van de standpunten van de commissieleden opgenomen.

De commissie constateert dat met de inwerkingtreding van de Beleidsregel doelmatigheid 2012 de grond voor de ruimte die onder voorwaarde e in de beleidsregel 2009 aanwezig was om de voor een wo master vereiste academische inbedding te toetsen is komen te vervallen. In 2012 hebben de deskundigen Karssen/Maassen v.d. Brink binnen het kader van de beleidsregel 2009 hierover advies uitgebracht aan de CDHO. De commissie is desalniettemin van oordeel dat aandacht wenselijk is met betrekking tot:

- de wetenschappelijke inbedding van het onderzoek binnen de NHTV;
- de aanwezigheid van voldoende kennisinfrastructuur bij de NHTV.

Gelet op het feit dat de inbedding en de beschikbaarheid van voldoende kennisinfrastructuur niet langer integraal onderdeel zijn van de beoordelingscriteria van de CDHO, is de commissie van oordeel dat deze aspecten aandacht verdienen binnen de opleidingsaccreditatie. Het feit dat de NVAO de kwaliteit van de opleiding periodiek onderzoekt maakt het mogelijk de duurzaamheid en continuïteit van de academische inbedding ook op langere termijn te monitoren.

De kleinst mogelijke meerderheid van de commissie adviseert positief over dit voornemen. Volgens deze commissieleden is het feit dat het voornemen bij de toetsing tevens aan het aanvullend kader voldoet (*Beleidskader voor aanvragen macrodoelmatigheid van hogescholen voor wo-opleidingen van 30 september 2013 (kenmerk: OCW directie HO&S/545349)*) de reden om positief te adviseren. Daarbij wordt ook gewezen op het feit dat de NHTV reeds de wo bachelor Vrijtijdswetenschappen aanbiedt, waarbij het scenario waarin de wo master verdwijnt onwenselijk wordt geacht.

Een minderheid van de commissie adviseert negatief over dit voornemen op basis van enkele principiële argumenten. Volgens deze commissieleden past een universitaire opleiding niet goed binnen een hbo omgeving. Het voornemen leidt tot verwatering van de institutionele kwaliteit en is slecht te rijmen met de uitgangspunten van Veerman. Veerman bevestigde in 2010 het belang van de voortzetting van het binaire onderscheid. Bovendien kan op basis van de huidige informatie niet beoordeeld worden of het kennisniveau van het vakgebied en het wetenschappelijk karakter van de aanpalende kennisgebieden afdoende is om deze opleiding in het licht van Veerman toelaatbaar te achten. Hiervoor is een bestudering van de proefschriften, citatiescores (aan de hand van CWTS verzamelingen), de meting van carrière-impact van de publicaties van de wetenschappelijk onderzoekers (Hirsch-index) vereist. Voorts wordt bezwaarlijk geacht dat de fysieke aanwezigheid van een academische basisinfrastructuur, zoals een gehele universitaire faculteit, hier in zijn geheel ontbreekt.

pagina 3 van 8 **Beoordeling**

De beoordeling volgt het positief oordeel dat door de kleinst mogelijke meerderheid van de commissie is uitgesproken. Waar in onderstaande tekst gesproken wordt over 'de commissie' wordt telkens gerefereerd aan 'de kleinst mogelijke meerderheid van de commissie' zoals hierboven opgenomen.

Naar de mening van de commissie sluit de opleiding aan op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet naar het oordeel van de commissie eveneens aan de voorwaarden 1, 2 en 3 van het aanvullend kader.

Beoordeling art. 13 Beleidsregel

De aanvrager heeft in haar inzet voor de prestatieafspraken opgenomen dat zij een zelfstandige internationale instelling voor hoger onderwijs en onderzoek is die zich richt op de ontwikkeling van de beroepspraktijk en academische kennis in vijf domeinen: Digital Entertainment, Hotel&Facility, Stedenbouw, Logistiek en Mobiliteit, Toerisme en Vrije Tijd. Bij de ontwikkeling van nieuwe masteropleidingen beoogt de NHTV haar betrokkenheid bij de thema's in de topsectoren Logistiek en Creatieve Industrie nader te versterken. In haar inzet voor de prestatieafspraken heeft de NHTV het voornemen om de wo master Leisure Studies aan te bieden kenbaar gemaakt. De commissie is van mening dat de aanvraag Leisure Studies aansluit bij het zwaartepunt toerisme en vrije tijd. Voorts heeft de commissie geconstateerd dat de Minister in het kader van de profilering heeft besloten het Centre of Expertise 'Toerisme, Leisure & Hospitality' aan de NHTV toe te kennen. Deze toekenning betreft een concretisering van het zwaartepunt toerisme & vrije tijd.

De commissie is van oordeel dat de aanvraag voldoet aan artikel 13 van de Beleidsregel. Dit impliceert dat in beginsel wordt voldaan aan criterium c, tenzij er naar het oordeel van de Minister al ruimschoots voldoende opleidingen bestaan om in de behoefte te voorzien.

Beoordeling criterium a art. 6 Beleidsregel

De commissie heeft geconstateerd dat de wo master Leisure studies momenteel aangeboden wordt door de Universiteit van Tilburg. De opleiding bestaat al binnen het Nederlandse opleidingsaanbod. Hiermee is op grond van de Beleidsregel in principe aangetoond dat het aanbod alleen verzorgd kan worden in de vorm van een gehele opleiding. Het voornemen voldoet naar het oordeel van de commissie aan voorwaarde a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b art. 6 Beleidsregel

De aanvrager beroept zich op een wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Uit het ROA onderzoek 'de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2016' blijkt dat de werkgelegenheid binnen de sector horeca en zakelijke dienstverlening, waartoe veel organisaties in de vrijetijdssector behoren stabiel toeneemt. De arbeidsmarkt voor beide sectoren typeert het ROA op wo-niveau als 'goed'. De verwachte vervangingsvraag voor deze sectoren is aanzienlijk toegenomen. De commissie constateert voorts dat de opleiding blijft bestaan. Als de beroepsprofielen niet veranderen lijken de gevolgen voor de arbeidsmarkt neutraal.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 4 van 8 Op basis van alumni onderzoek van de afgestudeerden van de wo-master bij de Universiteit van Tilburg bleek dat 10% van de afgestudeerden werkzaam is in een onderzoeks- of onderwijsfunctie, 22% in een advies- of beleidsfunctie en 42% in een managementfunctie. De overige 24% is in zeer diverse functies werkzaam. Hoewel een aanzienlijk deel van de alumni (vooral nog) buiten de toeristisch-recreatieve sector in enge zin werkzaam is, is wel gebleken dat zij vaak in multidisciplinaire of intersectorale functies terechtkomen waarbinnen aspecten van vrijetijd en gastvrijheid een rol spelen. Aangezien ca. 10% van de afgestudeerden in een onderzoeks- of onderwijsfunctie terechtkomt is de commissie van oordeel dat er geen sprake is van een opleiding die primair opleidt voor een wetenschappelijke arbeidsmarkt.

Alles overwegende is de commissie van oordeel dat het voornemen aansluit bij een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c art. 6 Beleidsregel

De commissie heeft onderzocht of sprake is van vergelijkbaar opleidingsaanbod. De commissie heeft geconstateerd dat er geen andere wo masters op het gebied van Leisure Studies bestaan. De wo master Leisure, Tourism and Environment van Wageningen University verschilt van de wo master Leisure Studies omdat de Wageningse opleiding vooral focust op Toerisme en ruimte. De Wageningse opleiding doet dit vanuit de typisch groene Wageningse thema's. De commissie heeft voorts het hbo aanbod op dit terrein onderzocht. Het hbo aanbod bestaat uit de professionele hbo master International Leisure and Tourism van Stenden Hogeschool en de onbekostigde hbo master Imagineering van de NHTV. Deze twee hbo masters richten zich op het verbeteren van het functioneren van organisaties in de toeristische sector, maar niet op het zelfstandig uitvoeren van onderzoek of het oplossen van wetenschappelijke vraagstukken in het domein vrijetijd. Er is duidelijk onderscheid tussen de beroepsgerichte en academische oriëntatie.

De commissie heeft vervolgens onderzocht hoe de instroom in de wo master Leisure Studies van de UvT de afgelopen jaren is verlopen. De instroom laat een dalende tendens zien. De aanvrager heeft aannemelijk gemaakt dat bij een start van de nieuwe opleiding bij de NHTV het instroomvolume waarschijnlijk zal toenemen. Te verwachten valt dat de nabijheid van de aanpalende opleidingen van de NHTV op het gebied van vrije tijd en toerisme hieraan zullen bijdragen. In het verleden heeft de opleiding in Tilburg een eerstejaars instroom van om en nabij de 60-75 studenten gehad. De NHTV verwacht dit instroomniveau in 2015-2016 weer te bereiken.

De commissie heeft reeds onder criterium b geconstateerd dat de arbeidsmarktgevolgen zeer beperkt zijn omdat de opleiding reeds bestaat. De commissie heeft geen zienswijzen over dit voornemen ontvangen. De commissie is van oordeel dat het voornemen voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde 1 (complementariteit)

Om te voldoen aan deze voorwaarde is vereist dat er geen identieke richting in het wo bestaat. Volgens het aanvullend toetsingskader is toerisme/vrije tijd een complementair domein, c.q. niche. Aangezien de opleiding bij de Universiteit van Tilburg wordt beëindigd en het WO daarmee niet langer voorziet in afgestudeerden met academische competenties en onderzoeksvaardigheden op het terrein van Leisure Studies ontstaat er een aan het WO aanbod complementaire opleiding. De aanvraag voldoet aan voorwaarde 1 van het aanvullend kader.

Beoordeling voorwaarde 2 (aansluiting profiel)

De aanvrager moet aantonen dat de opleiding aansluit bij de onderwijszwaartepunten van de hogeschool, zoals overeengekomen in de prestatieafpraak. De CDHO heeft reeds bij de beoordeling van criterium a van de Beleidsregel geconstateerd dat het voornemen aansluit op de zwaartepunten in onderzoek en onderwijs. De hogeschool beschikt voorts over relaties met diverse Europese universiteiten en voert praktijkgericht onderzoek uit binnen de Association for Leisure and Tourism Education en het World Leisure Centre of Excellence. De aanvraag voldoet aan voorwaarde 2 van het aanvullend kader.

Beoordeling voorwaarde 3 (academische onderzoeksomgeving)

De CDHO acht de eis dat de hogeschool een duurzame relatie onderhoudt met een of meerdere academische instellingen om een academische onderzoeksomgeving te kunnen bieden van groot belang. Belangrijk is dat de opleiding terecht komt in een klimaat waarin fundamentele wetenschap kan gedijen en waarin de hogeschool ook promovendi kan opleiden. De CDHO heeft in 2012 op basis van de Beleidsregel doelmatigheid 2009 geoordeeld dat de NHTV op dat moment nog niet de voor een wo master noodzakelijke wetenschappelijke omgeving aan kon reiken, c.q. op afdoende wijze kon organiseren en financieren. De NHTV heeft in de tussentijd stappen genomen om hieraan te kunnen voldoen.

Er is inmiddels een nieuw contract afgesloten met de Universiteit van Tilburg. Overeengekomen is onder meer dat:

- de UvT garandeert dat de hoogleraar/hoogleraren hun promotierecht behouden, ook voor externe promoties ex. art. 7.18 en art. 7.19 WHW;
- De medewerkers met een nul aanstelling verzekerd zijn van toegang tot de algemene onderzoeksfaciliteiten van de universiteit;
- In het geval van vertrek van een zittende hoogleraar de UvT mee zal werken aan de invulling van de ontstane vacature;
- de UvT een bijzondere leerstoel inricht op het terrein van Methoden en Technieken van Leisure onderzoek (0,2 fte). De leerstoelhouder maakt deel uit van de Universiteit en fungeert binnen de NHTV als lector.

De commissie heeft geconstateerd dat de financiering voor PhD-onderzoek deel uitmaakt van het provinciale stimuleringsprogramma voor de vrijetijdsindustrie Leisure Academy Brabant. Voorts is van belang dat de Universiteit Tilburg het Phd-onderzoek zal (co)financieren.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 8 De commissie is van oordeel dat de aanvrager hiermee aannemelijk heeft gemaakt dat de NHTV een duurzame relatie met een universiteit blijft behouden en daarmee kan voorzien in een academische omgeving voor haar studenten. Hierbij is tevens van belang dat het NHTV personeel academisch geschoold is en wordt op didactiek, interculturele vaardigheden, onderzoeksvaardigheden en Engels. De NHTV docenten zijn gepromoveerd of zijn daarmee bezig. De aanvraag voldoet aan voorwaarde 3 van het aanvullend kader. Daar waar de NHTV in zijn aanvraag nog enige twijfel hierover laat bestaan, dient de accreditatie uitsluitsel te geven over de bestendigheid van hetgeen aanvrager hierover naar voren brengt.

pagina 7 van 8 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u met de kleinst mogelijke meerderheid binnen de commissie om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in black ink, consisting of several vertical strokes followed by a large, horizontal oval shape.

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Indien de opleiding niet past in het profiel van de instelling moet de opleiding bovendien voldoen aan de aanvullende criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding.

Indien de voorgenomen opleiding niet past in het profiel van de instelling¹ dient het instellingsbestuur aan te tonen dat is voldaan aan de criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b. Volgens de criteria a en b dient de instelling aan te tonen dat werkgevers op landelijk of brancheniveau behoefte hebben aan deze opleiding en dat er geen andere instelling met een meer passend profiel in staat is deze opleiding te verzorgen.

Additioneel beleidskader wo-opleiding aan hogeschool
(kenmerk OCW directie HO&S/545349)

Het additioneel beleidskader voor het bekostigen van wo-opleidingen (bachelors en masters) aan hogescholen bestaat uit de volgende voorwaarden:

1. De wo-opleiding aan de hogeschool is complementair aan het wo-aanbod van universiteiten. Het gaat zoveel mogelijk om niet-pendante richtingen.
2. De Hogeschool kan aantonen dat de opleiding aansluit bij de onderwijs- en onderzoekszwaartepunten van de hogeschool, zoals overeengekomen in de prestatieafspraken.
3. Er is aantoonbaar sprake van een duurzame relatie met een academische instelling i.v.m. het bieden van een academische onderzoeksomgeving.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.